

РОЛЬ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У ФОРМУВАННІ ПОЗИТИВНОГО СТАВЛЕННЯ УЧНІВ ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Освітнє середовище як компонент освітнього процесу є базовим у забезпеченні можливостей задоволення і розвитку потреб суб'єктів освітнього процесу щодо безпеки, збереження і покращення самооцінки, формування позитивної «Я-концепції», визнання зі сторони інших, самоактуалізації, що в кінцевому варіанті є основою оцінного відношення учня до навчальної діяльності.

Проблема взаємовпливу освітнього середовища та відношення учнів до шкільного життя вивчалася з позицій психології вченими Н. Бітяноюю, В. Давидовим, Д. Ельконіним, А. Ковальовим, Ю. Кулюткіним, О. Леонтьєвим, С. Максименком, Г. Сухобською та іншими; з позицій педагогіки – Н. Бібік, О. Ващенко, А. Колесник, М. Лук'янчук, О. Матвієнко, О. Пометун, О. Писарчук, О. Савченко, Л. Хомич та ін.

Позитивне освітнє середовище розуміють як середовище взаємодії, вільне від проявів психологічного насилля, яке має визначальну значущість для суб'єктів навчально-виховного процесу (в плані позитивного ставлення до неї), характеризується переважанням гуманістичного спрямування, тобто центрації на інтересах своєї суті і суті інших людей, що відображаються в емоційно особистісних і комунікативних характеристиках.

В контексті вивчення проблеми освітнього середовища початкової школи та його ролі у формуванні позитивного ставлення учнів до навчальної діяльності нами проведено тестування за методикою О. Андрєєва, метою якого було визначити ступінь задоволеності учнів шкільним життям.

Учням пропонувалося прочитати (прослухати) 10 тверджень, які мали бути оцінені за такою шкалою: 4 – цілком згодний; 3 – скоріше згодний; 2 – важко сказати; 1 – скоріше не згодний; 0 – цілком не згодний : «Я йду до школи з радістю», «У школі в мене звичайно гарний настрій», «У нашому класі добрий класний керівник», «До наших шкільних учителів можна звернутися за порадою й допомогою у важкій життєвій ситуації.», «У мене є улюблений учитель», «У класі я можу завжди вільно висловити свою думку», «В нашій школі створені всі умови для навчання», «У мене є улюблені шкільні предмети», «Мені все зрозуміло пояснюють щодо виконання домашнього завдання», «На літніх канікулах я нудьгував (-ла) за школою».

Показники задоволеності учнів шкільним життям є частка від розподілу суми балів, отриманої шляхом додавання оцінок з усіх відповідей та поділу цієї суми на 10. На основі проведених обчислень ми виявили коефіцієнт 3,8, що свідчить про високий ступінь задоволеності учнями освітнім середовищем початкової школи.

Зазначимо, що 31, 0% відповідей учнів були на категорію «Цілком згодний», 26,0 % – «Скоріше згодний», 32,6 % – «Важко сказати», 9,4 % – «Скоріше не згодний»; 1 % – «Цілком не згодний».

Рис. 1. Результати тестування учнів початкової школи за «Методикою вивчення задоволеності учнів шкільним життям»

Загалом, можемо констатувати високий ступінь задоволеності освітнім середовищем школи. Водночас, викликають занепокоєння окремі відповіді учнів щодо «Скоріше не згодний» з твердженням «До наших шкільних учителів можна звернутися за порадою й допомогою у важкій життєвій ситуації» і «Цілком не згодний» – з твердженням «Я йду до школи з радістю». Таких відповідей не є багато. Але їх наявність свідчить про деякі негативні прояви у спілкуванні між учнями та між учнями і вчителями, на що б потрібно звернути увагу, оскільки це може свідчити про зниження ступеня налаштованості окремих учнів на навчання.

Освітнє середовище повинно забезпечувати можливість дитини робити власний вибір, умови для розвитку нових та вдосконалення набутих практичних навичок, отримання нових знань, розвитку позитивного ставлення до інших.

Список використаних джерел

1. Методика вивчення задоволеності учнів шкільним життям (розроблено доцентом А. Андрєєвим) URL: http://valyakodola.ucoz.ru/publ/klasnomu_kerivniku/besidi_anketi/metodika_vivchennja_zadovolenosti_uchniv_shkilnim_zhittjam_

ФОДОР К.Й.,
Мукачівський державний університет, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ПОЛІТИКИ МУЛЬТИЛІНГВІЗМУ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ: СОЦІАЛЬНИЙ АСПЕКТ

Політика країн Європи в у сфері іноземних мов спрямована на заохочення лінгвістичного та культурного співробітництва країн-учасниць для досягнення більшої згуртованості європейської спільноти. Зростаюча потреба спілкування громадян в багатонаціональній Європі, незважаючи на культурні та мовні відмінності, вимагає довгостроково організованої і профінансованої підтримки компетентних органів на всіх рівнях освіти. Здійснює проекти в галузі сучасних

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>